

Remigijus Kriukas: Jo valioje – sutramdyti stiklo upes

SUVIENIJO

Tokio akinančio reginio - dešimtį dienų ir naktų be pertrūkio vykusios stiklo ir džiazos simbiozės – ligšiol nematė nei Aukštaitijos sostinė, nei Lietuva.

Negirdėta, kad kas nors panašaus būtų praūžę ir Europoje.

Todėl po unikalios dvidešimt aštuonių kūrėjų iš Lenkijos, Rusijos, Suomijos, Olandijos, Izraelio, Slovakijos ir kitų valstybių parodos atidarymo Panevėžio dailės galerijoje, „GlassJazz“ simpoziumo rengėjas Remigijus Kriukas, girdėdamas chorą ošiantį „įspūdinga“, juokavo: žaibišką efektą sukelia gal tik sprogsi bomba. O čia gi stiklas – procesas pakankamai ilgas, antra vertus, lyginant su kitais menais, rezultatas – greitas. Bet kad siekį – surengti nepanašų nė į vieną iš kokių keturių dešimčių simpoziumų, kuriuose dalyvavo, - realizuoti pavyko – neneigė:

-Organizuodami norėjom, kad tas simpoziumas nebūtų panašus į joki kitą.

Išsivystė mintis, kad stiklą reikia jungti su džiazu, nes muziką „veža“ bet kurį kūrėją, nežinau, gal tik rašytojam reikia tylos. Ir muzika – ne bet kokia – džiazas, nes ir stiklas, ir džiazas – improvizacijos menas.

SUSIDOMĖJO NET LIETUVIAI

Pokalbiui su „GlassRemis“ – meninio stiklo studijos įkūrėju ir vadovu susėdame dar visiems simpoziumo dalyviams neišsivažinėjus. Taip, nuovargis – milžiniškas, pripažįsta, ir džiaugsmas – ne menkesnis. Tegul jų tik būna. Nes, kai pasidaro per daug tylu, ima brautis nerimas. Gyvenimas privalo pulsuoti, įsitikinęs:

-Su metais, brėsdamas, tampa ir pats labiau žinomas, jeigu, aišku, dirbi kūrybiškai. Studija irgi: ji taip pat noksta, tvirtėja ir, svarbiausia, skleidžia žinią apie save. Jau greitai „GlassRemis“ bus keturiolika metų, ir apie mus išgirdo – ne tik Panevėžyje, užsienyje, bet ir Lietuvoje. Taip, skamba keistai, bet pastaruoju metu itin pajutome susidomėjimą iš Lietuvos. Tiesa, nesame vieninteliai, kuriantys iš stiklo, bet, teigčiau, originalūs. Ir mūsų kūrybos amplitudė labai plati, kaip ir, vėliau, to produkto pateikimas pasauliui. Pernai, neklystu gal, į dvidešimt pasaulio šalių eksportavom.

PASIRINKO IŠLIKTI

Kol žmonija stebisi – tu matai – lietuviškas stiklas, ne dievinamasis čekiškas ar itališkas, „GlassRemis“, kaip kada – kartais lengvai, kartais - įnirtingai, kaunasi dėl pripažinimo. Na, ir yra labai informuota - kuo gyvena Lietuva: kokias šventes švenčia, kadangi pageidauja specialių prizų, vardinių dovanų; kokius konkursus rengia. Ne visada taip buvo. Kad tai taptų nūdienu, kukliai tariant, reikėjo drąsos.

-Svyravau ilgai, ar kurti studiją - nes, dirbant stiklo – dideliame - fabrike, kažkaip viskas buvo už tave padaroma: žodžiu, pakako, kad pateisintum viltis. O kai visas mūsų kolektyvas buvo atleistas iš fabriko, tada reikėjo žengti drąsų žingsnį. Arba į vieną, arba į kitą pusę. Kitas drąsus žingsnis būtų reiškęs išvykimą į užsienį, kadangi tokių stiklo bazių sąlyginai buvo ir nebuvo aplinkui – aš turiu omeny kitas šalis, - pasakoja menininkas, pabrėždamas, jog kvietimų į svečias šalis nestigo – ir ne braškų skint, o stiklininku dirbt. – Turėjau rinktis: ar su tuo kolektyvu, su kuriuo dabar dirbam, toliau žygiuoti, ar pradėti viską iš naujo.

Remigijus rinkosi pirmąjį variantą. Tokį du viename: menininkas – gamybininkas, nors visvien esąs tas vilkas, kur, kaip jis į mišką žiūrįs, taip stiklo meistras visa esybe – kūrėjas.

-Bet dabar dar ir ūkiu turiu pasirūpinti, - sako. – Stiprybė ta, kad kolektyvas – puikūs specialistai, kurie, galiu būti ramus, visas kertes užpildys – profesionalai, o tą „virvutę“ vieną kitą jau man reikia patempti, ar atleisti. Taigi, ta drąsa pasiteisino. Ji jau seniai pasiteisino. Aišku, kai buvo krizė, tai lietė ir mus – žiauriai. Aš nelyginu, bet yra sričių, kur gali tą veiklą sustabdyti laikinai. O čia, pas mus: dega krosnis – arba dirbi, arba ne. Lygiai kaip: ar gyveni, ar negyveni. Kelis kartus buvau pasiėmęs plaktuką, vinių –ėjau durų užkalt. Bet – išlikom. Per užsispyrimą – mano, visų mūsų. Mes norėjom dirbt. Išgyvenom, ir dabar, nesigiriu, gana gerai einasi.

NE KRAUJAS - STIKLAS

Stiklas, anot Remigijaus – tokia medžiaga, su kuria nuolat reikia grumtis. Patikslina - gerąją prasmę. Ji aikštinga, kaprizinga, kupina netikėtumų. Todėl vienam būtų sunkoka – būtini bendražygiai. Ir komanda – vandeniui neperliejama. Remigijaus žmona Indrė – kaip ir jis, stiklo menininkė. O viso „GlassRemis“ kolektyvo gyslomis jau, matyt, ne kraujas - stiklas teka.

-Kaip sako, tu esi kvailas, ir mes pakvaišom – ta gerąją prasmę, - juokiasi. - Nes visi, visas kolektyvas - stiklininkai. O meninės idėjos, mintys dažniausiai priklauso mums su Indre, bet, dėkoju kolektyvui, jeigu manęs, ar žmonos nėra, jie irgi nepakrinka. Žino, ką daryt. Taip, turime savo studijos veidą - meninį, profesionalų, gebam išpildyti užsakovų norus ir kasdien gauname darbo smegenims, kai, atsiliepęs telefonu, išgirsti, kad reikia sukurti kažkokią vardinę dovaną – tai nepaprastai įdomu. Kitąkart dar bekalbant mintis atsiranda, kitąkart nešiojiesi ją valandą ar dieną, ir būna kūrybinių kančių didelių, kai bėga savaitė, kita – ir nesugalvoji. Būna.

PROVINCIOJE - NELENGVA

Menininkai mėgsta tvirtinti: nesvarbu, kokiame kaime gyveni. Svarbu, kas esi, kokią misiją sau pasiskyrei. Klausiu ir Remigijaus – ką jam reiškia gyvenimas Dembavoje? Padeda? Trukdo? Nieko nereiškia? Juk Lietuva, dera būti tiesiam - Remigijų pastebėjo prieš kokį trejetą metų – po pritrenkiančios jubiliejinės parodos. Suaikčiojo – matai, ką turim. Metų panevėžiečiu išrinko.

Taip, linkteli menininkas. Klusteri: trumpai atsakyti, ar išsiplečiant?

-Asmenybėms reikia didelių miestų, - bent aš taip manau. - Jos dirba gerai, ar ne – čia jau kas kita. Tačiau ryšiai, pažintys, rekomendacijos – irgi labai svarbu. O, būdamas Dembavos gyventojas, paprastas žmogus – turi daug kovoti, ir pateikti savo kūrinį kažkaip įspūdingai, kad nugalėtum tą vilnietį. Buvo, kai norėjau Vilniuj surengti parodą ir pasakiau – stiklas, sulaukiau labai skeptiškos reakcijos. O kai pasakiau, kad iš Panevėžio – na, tai atrodo tokia „deriovnia“ – aš taip sakau grubiai, bet esu tą pajutęs. Atsisveikindamas taip ir pasakiau: „Nenorite – nieko tokio. Galiu rinktis: Liuksemburgas, ar Maskva. Kas man tas Vilnius?“ Lietuvoj būnant, gyvenant Dembavoje – sunku. Aišku, mes keliaujam po Europą, po pasaulį. Džiaugiuosi, kad tie, kurie rengia parodas, nustebo, ir dabar jau žino, kad ir Lietuvoj stiklas gyvas.

VARTAI Į TROŠKIMŲ IŠSIPILDYMĄ

Stiklo menininkai Indrė ir Remigijus Kriukai nusprendė: pristatys stiklą skirtinguose Lietuvos miestuose. Nuosekliai. Po truputį. Kad žmonės patikėtų, jog ne vien žemdirbišku kraštu vadintis galime. Todėl jau suplanuoti keleri metai į priekį – kur, kada, kokia vyks paroda.

Betgi – verta suktis į pradžių pradžią. Kodėl – stiklas? Iš didelio noro būti skulptoriumi, sako. Ir lygiai tokio paties smalsumo – kad ką tik atsiradusi studijų programa – stiklas, bus vartai į troškimų išsipildymą. Stiklo skulptūros – kodėl būtinai iš bronzos ar akmens?

-Ir taip įklimpau... Turiu tokią priklausomybę - pats save pagaunu, kad dienos negaliu nepagalvojęs apie stiklą būt. Tai pati tauriausia medžiaga. Vėlgi, dėl to teiginio mane užpuls skulptoriai, bet, akivaizdu, ji ideali skulptūrai. Stiklo privalumas, pranašumas tas, kad jis, be kitų gerų savybių, dar ir skaidrus. Vienas žavesys – leidi jam srūti ir žaidi. Tai ir maudausi dabar toje stiklinėje vonioje. Ir nežadu išlipti.